Funktionsrätt Åland

Skrivelse om ersättningsfärjor i skärgårdstrafiken

Till Ålands landskapsregering

Vi har tagit del av uppgifter om att fartyget M/S Ejdern för tredje gången detta år har satts in som ersättningsfartyg på Södra linjen.

Det finns inte hiss för att ta sig till salongen, inte heller tillgång till en tillgänglig toalett på bildäck för passagerare. Det innebär att personer med rörelsenedsättning som inte kan ta sig upp för trappan är tvungna att vara kvar i sin bil under resan utan möjlighet att använda toaletten. Restiden Långnäs-Kökar är 2,5 - 3 timmar. Boende i skärgården är beroende av färjetrafiken exempelvis för att ta sig till sitt arbete eller för sjukhusbesök. Att behöva vistas på bildäck i flera timmar, oavsett väderlek och temperatur och utan tillgång till toalett, är inte en värdig lösning för resenärer med funktionsnedsättning.

Fartyget uppfyller inte vad som krävs för att vara tillgänglig, enlighet med Traficoms direktiv ”Tillgängligheten hos passagerarfartyg och höghastighetspassagerarfartyg som används för allmänna transporter”[1] Detta direktiv hänvisar landskapsregeringen till när man uppger att färjor i trafik på Åland tillgänglighetsanpassats.[2]

”Fartyg ska vara konstruerade och utrustade på ett sådant sätt att en person med nedsatt rörlighet kan gå ombord och iland enkelt och säkert samt förflytta sig mellan däcken antingen på egen hand eller med hjälp av ramper, hissar eller lyftbord.”

Vi vill även hänvisa till artikel 9 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, där det står att personer med funktionsnedsättning ska ha tillgång till den fysiska miljön på samma villkor som andra, detta innefattar transporter. Vi hänvisar även till den på Åland gällande diskrimineringslagen (1325/2014) som säger att myndigheter ska vidta de åtgärder som krävs för att främja likabehandling.

Vi noterar även att Kökar och Sottunga kommun i en gemensam skrivelse till landskapsregeringen i september lyfte hur otillgängliga ersättningsfärjor påverkar

[1] Tillgängligheten hos passagerarfartyg och höghastighetspassagerarfartyg som används för allmänna transporter, Traficom, https://www.finlex.fi/api/media/authority-regulation/544510/mainPdf/main.pdf?typeDiscriminator=traficom-transport-maritime&timestamp=2019-12-04T22%3A00%3A00.000Z

[2] Ett tillgängligt Åland, Ålands landskapsregering, s 17. https://www.regeringen.ax/sites/default/files/attachments/guidedocument/ett_tillgangligt_aland_2022-2025_240522.pdf

kommuninvånare med funktionsnedsättning, samt att de i skrivelsen föreslagit möjliga lösningar.

Funktionsrätt Åland vill att landskapsregeringen skyndsamt ser över vilka ersättningsfärjor som sätts in på skärgårdslinjerna, så att detta inte innebär diskriminering av personer med funktionsnedsättning.

Mariehamn, 30 oktober 2026

Jan Salmén
Ordförande

Karl Wahlman
Verksamhetsledare

Funktionsrätt Åland rf

Skarpansvägen 30, 22100 Mariehamn

+358 (0)18 22 360, info@handicampen.ax

www.handicampen.ax